

DİN KÜLTÜRÜ VE AHLAK BİLGİSİ

10. SINIF

4. ÜNİTE: AHLAKİ TUTUM ve DAVRANIŞLAR

Kur'an'dan Mesajlar

Hucurât Suresi 11-12. Ayetler

Neler Öğreneceğiz?

- Hucurât suresi nüzul sebebi ve genel içeriği
- “Hucurât” kelimesinin anlamı
- Hucurât suresi 11 ve 12. ayetlerinden çıkarılacak ahlaki mesajlar

- Sizce insanlar arasındaki sağlıklı bir ilişkinin temeli nedir?

- Hucurât suresi Medine Dönemi'nde inmiştir. 18 ayettir.
- Sûre, adını dördüncü âyette geçen “**Hucurât**” kelimesinden almıştır. Hucurât, **odalar** demektir. Burada Hz. Peygamber'in (s.a.v.) aile efradıyla birlikte ikamet ettiği odalar kastedilmektedir.

- Surede başlıca mü'minlerin, Hz. Peygambere (s.a.v.) karşı aynı zamanda kendi aralarında uymaları gereken **bazı görgü ve ahlâk kuralları** konu edilmektedir.
- Bu surenin ilk ayetinin, sözde ve davranışta Hz. Peygamber'in (s.a.v.) önüne geçerek veya onun sözünü keserek edebe aykırı davrananları uyarmak için geldiği nakledilmiştir.

“ Ey iman edenler! Allah'ın ve Peygamberinin önüne geçmeyin. Allah'a karşı gelmekten sakının. Şüphesiz, Allah hakıyla işitendir, hakıyla bilendir. Ey iman edenler! Seslerinizi, Peygamber'in sesinin üstüne yükseltmeyin. Birbirinize bağırdığınız gibi, Peygamber'e yüksek sesle bağırmayın, yoksa siz farkına varmadan işledikleriniz boşa gider.”

(Hucurât Suresi, 1-2. Ayet.)

- Kur'an-ı Kerim insan ilişkilerinin **kardeşlik ilkesine** göre yürütülmesini ister.
- Hucurât suresinin 10. ayeti bütün müminlerin kardeş olduğunu ifade eder.
- Hemen sonrasında gelen 11 ve 12. ayetler kardeşlik bağının zedelenmesini önleyecek tavsiyeler içerir.
- İnsanları bazı **ahlaki değerler** konusunda hassas olmaya çağırır.

Rabbimiz buyuruyor ki:

***“ Mü'minler ancak kardeşirler.
Öyleyse kardeşlerinizin arasını
düzeltin. Allah'a karşı
gelmekten sakının ki size
merhamet edilsin.”***

(Hucurât Suresi, 10. Ayet.)

Rabbimiz buyuruyor ki:

“Ey iman edenler! Erkekler diğer erkeklerle alay etmesinler; onlar kendilerinden daha hayırlı olabilirler; kadınlar da diğer kadınlarla alay etmesinler; alay edilen kadınlar edenlerden daha hayırlı olabilirler. Birbirinizi ayıplamayın, birbirinize kötü ad takmayın. İman ettikten sonra fâsıklıkla anılmak ne kötüdür! Günahlarına tövbe etmeyenler yok mu, işte zalimler onlardır. Ey iman edenler! Zannın çoğundan sakının; çünkü zannın çoğu gûnahtır. Gizlilikleri araştırmayın, birbirinizin gıybetini yapmayın; herhangi biriniz, ölmüş kardeşinin etini yemekten hoşlanır mı? Bak bundan tiksindiniz! Allah’a itaatsizlikten de sakının. Allah tövbeleri çokça kabul eden ve merhameti sonsuz olandır.”

(Hucurât Suresi, 11-12. Ayet.)

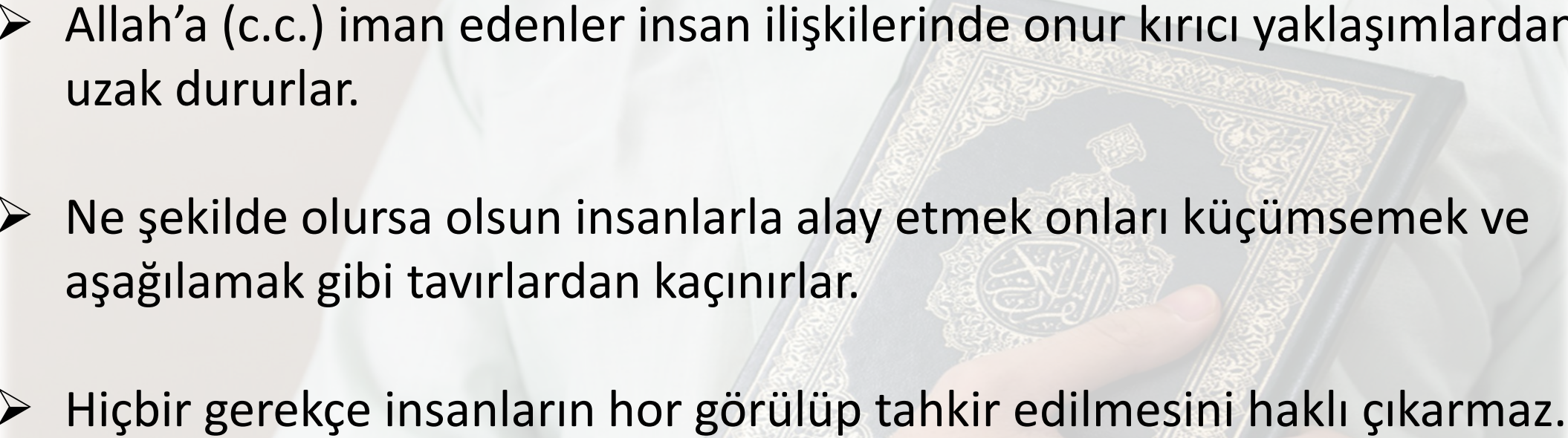
- Surede ağırlıklı olarak toplumsal yaşamda dikkat edilmesi gereken **görgü kuralları ve ahlaki değerler** üzerinde durulmaktadır.
- Ayrıca müminlerin kardeş olduğu belirtilmiş ve tek asıldan yaratıldıkları için **insanlığın birliğine** vurgu yapılmıştır.

“Ey iman edenler! Erkekler diğer erkeklerle alay etmesinler; onlar kendilerinden daha hayırlı olabilirler; kadınlar da diğer kadınlarla alay etmesinler; alay edilen kadınlar edenlerden daha hayırlı olabilirler. Birbirinizi ayıplamayın, birbirinize kötü ad takmayın. İman ettikten sonra fâsıklıkla anılmak ne kötüdür! Günahlarına tövbe etmeyenler yok mu, işte zalimler onlardır.”

(Hucurât Suresi, 11. Ayet.)

-
- Allah'a (c.c.) iman edenler insan ilişkilerinde onur kırıcı yaklaşımlardan uzak dururlar.
  - Ne şekilde olursa olsun insanlarla alay etmek onları küçümsemek ve aşağılamak gibi tavırlardan kaçınırlar.
  - Hiçbir gerekçe insanların hor görülüp tahkir edilmesini haklı çıkarmaz.

İnsan doğuştan saygın bir varlıktır.

Herhangi bir özelliğinden dolayı onunla alay edip eğlenmek, onun kişiliğini yaralar.

Birey, bu tür olumsuz davranışları terk etmezse aynı zamanda insana zulmetmiş olur.

İnsanları karalamak ve onlara kötü lakaplar takmak hem ayıp hem de günahdır.

Allah'a iman edenlere böyle davranışlar sergilemek yakışmaz.

“Ey iman edenler! Zannın çoğundan sakının; çünkü zannın çoğu günahdır. Gizlilikleri araştırmayın, birbirinizin gıybetini yapmayın; herhangi biriniz, ölmüş kardeşinin etini yemekten hoşlanır mı? Bak bundan tiksindiniz! Allah’a itaatsizlikten de sakının. Allah tövbeleri çokça kabul eden ve merhameti sonsuz olandır.”

(Hucurât Suresi, 12. Ayet.)

- Müminlerin **zan** konusunda da hassas olmaları gerekir.
- Her zan kötü olmamakla birlikte insanlar hakkında bilmeden hüküm verme biçimindeki zandan kaçınılmalıdır.
- Bazı zanlar ağır sonuçlar doğurabilir.

- İnsanların **gizli yönlerini araştırmak** da doğru değildir.
- Başkalarının özel hayatını araştırmak, insanların konuşmalarını dinlemek ve kusurlarını bulmaya çalışmak kişiye bir şey kazandırmadığı gibi insanlar arasındaki güveni zedeler.

- Duyarlı olunması gereken bir başka husus da insanları arkalarından çekiştirmek anlamına gelen gıybettir.
- **Gıybet** insanlar arasındaki ilişkilere zarar verir ve insanların haysiyetini alçaltır.
- Kur'an-ı Kerim bu gibi davranışları yererek insanları **yüksek ahlaki değerlere çağırır.**

1. “Ey iman edenler! Zannın çoğundan sakının; çünkü zannın çoğu günahtır. Gizlilikleri araştırmayın, birbirinizin gıybetini yapmayın; herhangi biriniz, ölmüş kardeşinin etini yemekten hoşlanır mı? Bak bundan tiksindiniz! Allah’a itaatsizlikten de sakının. Allah tövbeleri çokça kabul eden ve merhameti sonsuz olandır.” (Hucurât suresi, 12. ayet.)

Aşağıdakilerden hangisi ayette altı çizili ifadeye bir örnek değildir?

- A) Bana söylediğine göre derslerine hiç çalışmıyormuş.
- B) Derse geç gelmesinin sebebi tembellik etmesidir bence.
- C) Aranızı bozanın o olduğundan neredeyse eminim.
- D) Gelmediğine göre bizi umursamıyor demek ki.
- E) Sanırım tahtaya zarar verenler ön sırada oturanlardır.

2. (I)Toplumsal birlik insanların birbirlerine karşı tavırlarından etkilenir. (II)Tutum ve davranışlarda ölçülü olmak insanı erdeme, erdem de mutluluğa götürür. (III)Birlikte yaşayan insanların, onur kırıcı yaklaşımlardan uzak durması gerekir. (IV)Ne şekilde olursa olsun insanlarla alay etmek onları küçümsemek ve aşağılamak gibi tavırlardan kaçınılmalıdır. (V)Hiçbir gerekçe insanların hor görülüp tahkir edilmesini haklı çıkarmaz.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerden hangisi düşüncenin akışını bozmaktadır?

- A) (I)
- B) (II)
- C) (III)
- D) (IV)
- E) (V)

Neler Öğrendik?

- Hucurât suresinde müminlerin **kardeş** olduğu belirtilmiş ve tek asıldan yaratıldıkları için insanlığın birliğine vurgu yapılmıştır.
- Hucurât suresinde **gıybet, suizan ve mahremiyet ihlali** gibi davranışlar yasaklanmıştır.
- Hucurât suresinde olumsuz davranışlar yerilerek insanlar **yüksek ahlaki değerlere** çağrılmıştır.

Hazırlayan
Halime KARAMAN